

مقدمه

قطعا رعایت دقیق الزامات بین المللی در رابطه با مسائل مالی برای هر کشوری بعنوان یک عضو از جامعه بین الملل می تواند با از بین بردن چالش های مستحده منتج از بحران های مترتبه جاری، اسباب ایجاد ثبات و امنیت بیشتر گردد. این مهم نیازمند ایجاد شفافیت و افزایش اعتمادسازی از محل اجرای کامل سیاست های متخذه در ایجاد ساز و کارهای نظارتی قوی برای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم جهت پیشگیری از جرم پولشویی است که مجموعه اقتصاد جامعه بین الملل را تحت تاثیر قرار می دهد.

در این راستا بانک شهر به منظور پیشگیری و مقابله با جرم پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم با فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای قانون مبارزه با پولشویی مصوب سال ۱۳۸۶ و نیز قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴ و بازنگری هر دو قانون و اصلاحیه آنها در سال ۱۳۹۷، مجموعه ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا، مرکز اطلاعات مالی وزارت اموراقتصاد و دارایی (FIU) و همچنین با درنظر گرفتن آخرین توصیه های گروه کاری اقدام مالی (FATF)، کمیته نظارت بر بانکداری تسویه بین المللی (BIS) و گروه ولفسبرگ (Wolfsberg)، سیاست های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم خود را به شرح ذیل اعلام می دارد:

سیاستهای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و دامنه شمول آنها

بانک شهر در راستای تطبیق قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا اقدام به تدوین سیاستها و رویه های شفاف شامل سیاست پذیرش مشتری، رویه های شناسایی مشتری، ایجاد کنترلهای داخلی از طریق نظارت مستمر بر فعالیت مشتریان و مدیریت ریسک محور نموده است. و عملکرد این بانک در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم براساس این قوانین و مقررات به شرح ذیل تنظیم شده اند:

(۱) شناسایی کامل مشتریان براساس مدارک شناسایی معتبر و تطبیق با سازمان های ذیربط از طریق اخذ استعلام.

(۲) ایجاد محل مناسبی در فرم های مورد استفاده و همچنین تمامی نرم افزارهای بانک برای درج یکی از شماره های شناسایی معتبر.

(۳) صدور هرگونه ابزار شناسایی پس از شناسایی کامل ارباب رجوع و ثبت تطبیقی مشخصات هویتی با مشخصات ابزار شناسایی.

- ۴) عدم افتتاح حساب برای اشخاصی که افتتاح حساب برای آنها مطابق با قوانین و مقررات ابلاغی مجاز نمی باشد.
- ۵) ممنوعیت افتتاح حساب های بی نام .
- ۶) در نظر گرفتن طبقه ریسک مناسب برای اشخاص دارای ریسک سیاسی و در معرض ریسک.
- ۷) پایش مستمر حسابهای افراد مظنون و حسابهای مشتریان پریسک.
- ۸) حفظ و نگهداری اطلاعات مشتریان و پیشگیری از افشا و استفاده غیرمجاز از آنها.
- ۹) پایش مستمر نقل و انتقالات غیرحضور (الکترونیکی) وجوه مشتریان و عدم انجام هرگونه تراکنش الکترونیکی غیرقابل ردیابی یا بی نام.
- ۱۰) اخذ تعهد از مشتریان متقاضی خدمات پایه در خصوص رعایت مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی.
- ۱۱) نظارت بر عملکرد بانک در حوزه کارگزاری و عدم برقراری هرگونه روابط کارگزاری با بانک های پوسته ای.
- ۱۲) گزارش دهی واريز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر و معاملات مشکوک به مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی وزارت امور اقتصاد و دارایی (FIU).
- ۱۳) آموزش های تخصصی مبارزه با پولشویی بدو خدمت و ضمن خدمت برای کلیه کارکنان و ثبت و نگهداری سوابق آموزشی در پرونده پرسنلی ایشان.
- ۱۴) استقرار سیستم های کنترل داخلی مبتنی بر مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم.

"اجرای سیاستهای تعریف شده در این سند، برای تمامی شعب و واحدهای ستادی بانک، لازم الاجرا می باشد."

رویه های شناسایی مشتریان (KYC)

شناسایی مشتریان در بانک شهر بر اساس دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان ایرانی موسسات اعتباری، چگونگی شناسایی مشتریان خارجی اعم از سیاسی و سیاسی ویژه، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی کشور و بر اساس مشخصات ابزاری از سوی مشتریان شامل اطلاعات اقامتی، شغلی، درآمدی و تطبیق با اسناد معتبر ارائه شده و پس از احراز هویت آنان از طریق ارتباط با سازمان های ذیربط (سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد کشور و ...) صورت می پذیرد.

خدمات بانکی مطابق با دستورالعمل ابلاغ شده از سوی شورای عالی مبارزه با پولشویی به دو نوع خدمات پایه و خدمات غیر پایه تقسیم می گردد.

خدمات پایه : خدمات بانکی و اعتباری که طبق مقررات ، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط بانک است و ارائه آن به مشتری موجب می شود تا وی برای اخذ خدمات مکرر و متمادی به بانک مراجعه نماید و بانک ملزم به شناسایی کامل مشتری می باشد.

نمونه خدمات پایه شامل:

- افتتاح انواع حساب
- اعطای تسهیلات و عملیات لیزینگ
- صدور انواع ضمانت نامه های بانکی و ظهرنویسی
- صدور حوالجات ارزی
- اجاره صندوق امانات و ...

خدمات غیر پایه : به آن دسته از خدمات بانکی و اعتباری که طبق مقررات، ارائه آن ها به مشتری پیش نیاز و لازم ارائه سایر خدمات به وی نیست و ارتباط مشتری با بانک را استمرار نمی بخشد، که جهت ارائه این نوع خدمات شناسایی اولیه صورت می پذیرد.

نمونه خدمات غیر پایه شامل :

- انجام هرگونه دریافت و پرداخت
- حواله وجوه (ریال)
- صدور انواع چک های بانکی و چک های بین بانکی (چک رمزدار) و پرداخت چک
- خرید و فروش ارز شامل نقدی ، حواله ای ، چک مسافرتی و ...

فرآیند شناسایی مشتری: در بانک شهر در دو سطح شناسایی اولیه و شناسایی کامل مشتریان انجام می پذیرد.

۱- شناسایی اولیه :

منظور از شناسایی اولیه، تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مدارک شناسایی است. در صورت مراجعه نماینده یا وکیل علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده ثبت مشخصات اصیل نیز بخشی از این شناسایی است.

۲- شناسایی کامل :

در هنگام اخذ خدمات پایه علاوه بر شناسایی اولیه مشتری، شناسایی دقیق و کامل مشتری نیز الزامی می باشد. این نوع شناسایی شامل وضعیت شغلی، رشته فعالیت (مشمول مدیران در خصوص اشخاص حقوقی)، درآمد، تحصیلات، نشانی محل کار و بر آوردی از سطح مراودات مالی مشتری می باشد.

لازم به توضیح می باشد شناسایی دقیق مشتریان و بروز رسانی و تکمیل مدارک و اطلاعات مشتریان و تطبیق آن جزء اولویتهای اصلی بانک شهر می باشد و در همین راستا با تاکید بر ماده ۱۱ دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان ایرانی موسسات اعتباری از ارائه هرگونه خدمات پایه به اشخاص ذیل ممانعت بعمل می آورد:

- اشخاصی که از ارائه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری و یا اطلاعات اشتباه می دهند.

- اشخاصی که با حکم مراجع قضایی حق افتتاح حساب ندارند.

- صرافی های غیر مجاز.

- اشخاص ایرانی فاقد شناسه و یا شماره ملی.

گزارش معاملات مشکوک (STR)

شناسایی معاملات مشکوک به پولشویی و تامین مالی تروریسم در این بانک براساس "دستورالعمل شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی" به دو صورت ذیل انجام می پذیرد:

۱) با توجه به تکالیف قانونی، کلیه کارکنان بانک موظف می باشند در صورت مشاهده معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تامین مالی تروریسم مراتب را به صورت محرمانه به واحد مبارزه با پولشویی گزارش نمایند. به منظور سهولت در ارسال گزارشات STR توسط شعب، تمهیدات لازم در پورتال واحد مبارزه با پولشویی به منظور ارسال گزارشات الکترونیکی به این واحد فراهم شده است.

۲) واحد مبارزه با پولشویی با کمک نرم افزار مبارزه با پولشویی (AML) کلیه تراکنش های مشکوک را شناسایی می نماید. گزارشات ارسالی از سوی شعب به همراه تراکنش های مشکوک اخذ شده از نرم افزار مبارزه با پولشویی (AML) براساس مصادیقی همچون حسابهای ارزی و ریالی مشکوک، رفتارهای مشکوک مشتری، نقل و انتقالات ریالی و ارزی مشکوک، معاملات تسهیلاتی و تعهداتی مشکوک، استفاده مشکوک از خدمات و محصولات بانکی و . . . بررسی، تجزیه و تحلیل و در صورت ظن به عملیات پولشویی و تامین مالی تروریسم، مراتب به مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی وزارت امور اقتصاد و دارایی (FIU) گزارش و در غیر اینصورت در سوابق بایگانی می گردد.

گزارش واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر (CTR)

تمامی پرسنل شعب این بانک موظفند مطابق "دستورالعمل نحوه گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر" به هنگام مراجعه مشتری جهت واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر (ریال/ سایر ارزها)، فرم CTR را به منظور مشخص نمودن منشا وجه واریزی توسط مشتری، در اختیار وی قرار دهند.

واحد مبارزه با پولشویی نیز به صورت دوره ای مجموع گزارشات واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر شعب را به مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی وزارت امور اقتصاد و دارایی (FIU) ارسال می نماید.

روابط کارگزاری

بانک شهر در راستای ایجاد تحول و توسعه روابط بین المللی در عرصه شبکه بانکی بر اساس رویکرد ریسک محور با جمع آوری اطلاعات کافی راجع به بانک های مربوطه و تحلیل نتایج حاصله اقدام به برقراری روابط کارگزاری می نماید.

برخی از اطلاعات دریافتی شامل موارد ذیل می باشد:

- اطلاعات مربوط به مالکیت و مدیریت بانک خارجی (ساختار مالکیت و مدیریت آن، سهامداران، مدیران و...)

- زمینه فعالیت بانک (ترکیب مشتریان بانک به لحاظ فعالیت و ساختاری) و نوع خدمات ارائه شده به مشتریان و طرف های کارگزاری
- بررسی صورت های مالی ۳ سال گذشته بانک مورد نظر
- وضعیت نظارتی و مقررات بانکی در کشور متبوع بانک خارجی و نحوه رعایت مقررات، دستورالعمل ها و وضعیت ریسک شهرت بانک در زمینه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم
- بررسی رویه بانک در خصوص چگونگی شناسایی و پذیرش مشتریان پر ریسک، مقامات سیاسی و ...
- چگونگی برخورد با اشخاص موجود در لیست های تحریم های بین المللی
- بررسی ریسک جغرافیایی بانک مورد نظر (محل استقرار بانک و شعب واحدهای بروی مرزی، تابعیت بانک، اشخاص مرتبط و اطمینان از قرار نداشتن بانک در فهرست مناطق پرخطر از منظر پولشویی)
- اطمینان از عدم برقراری هرگونه روابط با بانک های پوسته ای
- بررسی تحریم های احتمالی بانک مورد نظر در سنوات گذشته و دقت نظر در خصوص اخذ اطلاعات کامل و اطمینان از صحت اطلاعات مربوط به بانک مورد نظر

نظارت و کنترل های داخلی

سیستم های کنترل داخلی و ضوابط و مقررات لازم برای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بانک شهر شامل سه بخش ذیل می باشد:

(۱) ضوابط مناسب برای نظارت مستمر بر فعالیت های مشتریان؛

بازرسی و نظارت بر نحوه اجرای قانون، آیین نامه و دستورالعمل های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم از طریق بازرسی های حضوری دوره ای و موردی از شعب صورت می پذیرد. در راستای شناسایی مضاعف و نظارت بر عملکرد مشتریان، اشخاص ذیل در طبقه مشتریان پر ریسک این بانک قرار می گیرند:

الف) سازمان های خیریه، صندوق های سرمایه گذاری و شرکت های ارائه دهنده خدمات بیمه عمر و بازنشستگی

ب) صرافی ها و مشاغل غیر مالی

ج) متقاضیان افتتاح حسابهای وکالتی و حسابهای مشترک

د) مشتریان غیر حضوری و مشتریان غیر مقیم

ه) اشخاص دارای ریسک سیاسی و اعضای خانواده یا بستگان نزدیک آنان

و) بررسی وضعیت اشخاص مندرج در لیست تحریم های بین المللی

۲) نظارت مستمر بر تراکنش های غیر حضوری مشتریان؛

با عنایت به ابلاغ قواعد نرم افزار مبارزه با پولشویی AML از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا و مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی وزارت امور اقتصاد و دارایی (FIU) و پیاده سازی آن در نرم افزار مذکور، این بانک اقدام به بررسی، تجزیه و تحلیل تراکنشهای مشتریان به منظور جلوگیری از عملیات پولشویی و تامین مالی تروریسم می نماید.

۳) مدیریت ریسک محور؛

این بانک در جهت مدیریت ریسک از ارائه هرگونه خدمات پایه به اشخاص ذیل معذور است:

الف) اشخاصی که از ارائه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری می کنند

ب) موسسات مالی غیر مجاز

ج) اشخاصی که به حکم قضایی، حق افتتاح حساب ندارند

د) اشخاص ایرانی فاقد شناسه یا شماره ملی و اشخاص خارجی فاقد شماره اختصاصی

ه) اشخاص سیاسی خارجی ویژه

و) افراد ممنوع معامله مطابق با لیست تحریم های بین المللی و ...

نگهداری اسناد و مدارک

این بانک کلیه اسناد و مدارک بانکی را بر اساس آیین نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانک ها و آخرین ابلاغیه و بخشنامه های بانک مرکزی ج.ا.ا، طبق شرایط و زمانبندی های اعلام شده، نگهداری می نماید.

آموزش و اطلاع رسانی

بانک شهر اقدام به برگزاری دوره های آموزشی تخصصی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بدو خدمت و ضمن خدمت برای کلیه کارکنان خود به دو شکل حضوری و مجازی (الکترونیکی) نموده و سوابق آموزشی ایشان را نیز در پرونده پرسنلی آنها ثبت و نگهداری می نماید. در این بانک سیاست بر این است که کارکنان حداقل سالی یکبار اطلاعات خود را در حوزه هایی همچون شیوه های جدید پولشویی و مبارزه با آن، شناسایی مصادیق به روز شده معاملات مشکوک به پولشویی و تامین مالی تروریسم و اقدامات گروه ویژه اقدام مالی (FATF) و ... به روز نمایند.

این بانک همچنین با هدف بالا بردن سطح آگاهی عمومی مشتریان و مصون ماندن ایشان از پدیده پولشویی، نسبت به تهیه بروشورهای آموزشی و توزیع بین شعب خود اقدام می نماید.

تایید و به روز رسانی

این سیاست نامه می بایست پس از طرح و بررسی در کمیته تخصصی تطبیق و تصویب در کمیته عالی تطبیق، به منظور ابلاغ آن به کلیه واحدها، نیازمند اخذ مصوبه هیات مدیره بانک شهر می باشد. همچنین نحوه به روز رسانی آن حداکثر هر ۲ سال یکبار و یا بر اساس نیاز به تغییرات انجام می گردد.